

Asia: VN/4099/2024

Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät

Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä? Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?

OKM:n toimialan näkökulmasta esitetty sidosyksiköitä koskeva sääntely ei edistä hallituksen tavoitetta sidosyksiköiden tarkoituksenmukaisesta hyödyntämisestä, ei lisää kilpailua eikä siirrä liikevaihtoa markkinoille esitetyllä tavalla. Lisäksi se heikentää julkisen sektorin kustannustehokkuutta. Ehdotettu muutos aiheuttaisi merkittäviä taloudellisia sekä toiminnallisia vahinkoja, erityisesti pienille korkeakouluille, jotka menettäisivät sidosyksiköiden tarjoaman korkeakoululaitoksen yhteistyön edut ja tehokkuushyödyt. Sidosyksikköhankintojen tiukempi sääntely ei edistäisi hallitusohjelman ja korkeakoulujen ohjauksen mukaisia tavoitteita korkeakoulujen yhteistyön vahvistamisesta ja profiloitumisen edistämisestä. Myös kuntatasolla sääntely aiheuttaisi ylimääräisiä kustannuksia kuntien kirjastoimessa, kun sääntely rajoittaisi kuntien yhteisten sidosyksiköiden ylläpitämien kirjastotietojärjestelmien käyttöä.

Työryhmän mietinnön mukaan KKV on arvioinut, että hallitusohjelman tavoitteiden mukaiset hyödyt toteutuvat ainoastaan, mikäli omistajat pystyvät korvaamaan sidosyksikkötuotantonsa markkinaehtoisella tuotannolla. Korkeakoulujen sidosyksikköjen tuottamien palveluiden osalta näin ei todennäköisesti ole, vaan vähimmäisomistusrajan säätäminen johtaa siihen, että palvelut palaavat pääosin tuotettavaksi korkeakoulujen sisäisinä toimintoina. Tämä koskee erityisesti korkeakoulujen sidosyksiköitä (mm. Certia Oy, Higher Ed Hub Finland Oy). Tämä vastaisi tilannetta ennen vuotta 2008 tapahtunutta Certia Oy:n perustamista.

Valtion ja korkeakoulujen yhdessä omistama CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy vastaa erityisesti tieteellisestä suurteholaskennasta, jota ei voi markkinoilta ostaa. Yhtiön sidosyksikköasemasta tulee säätää erityislaita, kuten muistiossa mainitaan.

Hankintojen valmistelu

Hankintojen valmistelua koskevilla ehdotuksilla pyritään lisäämään hankintojen huolellista valmistelua, markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Työryhmän mietinnössä ehdotetussa ratkaisussa on samanaikaisesti pyritty varmistamaan, että se on käytännön hankintatoimen näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

- **Kuinka hyvin hankintalain 65, 75, 124 ja 125 §:iä koskeva esitys edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua?**

Markkinakartoitukseen ja hankinnan huolelliseen valmisteluun kannustaminen ovat kannatettavia periaatteita. Samalla on hyvä, että markkinakartoituksen tekeminen ja toteutustapa jäävät hankintayksikön harkittavaksi alle 10 miljoonan euron hankinnoissa. Hankintaa valmisteltaessa käsitys markkinoista voi olla jo valmiiksi hyvä.

- **Ovatko esitetyt keinot sopivia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?**

Pääosa ehdotetuista muutoksista vaikuttavat lisäävän hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa ja kustannuksia sekä lisäävät hankintaprosessien kestoja. Näitä ovat erityisesti velvoite jakaa hankinta osiin, velvoite kilpailuttaa hankinta uudelleen yhden tarjouksen tapauksessa sekä velvollisuus laatia kertomus hankinnan valmistelusta. OKM ei kannata näitä esityksiä.

Kategorinen hankinnan jakaminen osiin EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa ei ole kannatettavaa. Mikäli kyseessä on esimerkiksi vaativan asiantuntijapalvelun hankinta, sen toteuttaminen osissa voi haastaa kokonaisuutta. On tärkeää, että perustellusta syystä olisi mahdollista toteuttaa hankinta yhtenäisenä kokonaisuutena. OKM ei pidä myöskään perusteltuna 146 §:ään esitettyä muutosta, jossa hankinnan jakamattomuudesta voisi valittaa markkinaoikeuteen. Tämä lisää osaltaan riskiä siitä, että hankintamenettelyt venyvät kestävämmän pitkiksi.

Mikäli hankintakokonaisuus edellyttää sellaista asiantuntemusta, jota ei laajasti ole tarjolla, on mahdollista, että saadaan vain yksi tarjous. Käytännön hankintatoimen näkökulmasta menettelyn keskeyttäminen voisi tarkoittaa toteutuksen viivästymistä. Käytännössä säädös nyky muodossaan voisi tarkoittaa pakotettua markkinakartoituksen toteuttamista. Tarjousten vähäisyys voi johtua muun muassa siitä, että markkinoilla on vain vähän tarjontaa. Jos saatu tarjous on hinnaltaan ja laadultaan hyvä, tarjouskilpailun keskeyttäminen aiheuttaa lisätyötä, viivästyksiä ja johtaa todennäköisesti myös korkeampiin hintoihin uusittavassa tarjouskilpailussa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa kilpailutuksilla erilaisia tutkimus- ja kehittämishankkeita. Näissä tarjoajat ovat useimmiten suomalaisia yliopistoja, jotka saattavat päätyä yhteistyöhön

tarjouksen tekemisessä. Näissä kilpailutuksissa ehdotettu velvoite uusien tarjouskilpailu yhden tarjouksen tapauksissa on tehoton ja aiheuttaa lisäkustannuksia sekä hankintayksikölle että tarjoajille.

Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta? Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen?

Vähimmäisomistusta koskeva vaatimus ei tuo korkeakoulusektorille niitä hyötyjä, joita sillä tavoitellaan. Sääntely on ongelmallinen myös kuntien kirjatoimen yhteistyöjärjestelyjen ja sidosyksikön ylläpitämien kuntien yhteisten kirjastojärjestelmien kannalta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön näkemyksen mukaan sen sijaan että kansallisesti sidosyksikkösääntelyä edelleen tiukennetaan, tulisi sääntelyssä pyrkiä kohti hankintadirektiivin mukaista sääntelyä. Hankintadirektiivi sisältää riittävän sääntelyn sidosyksiköistä. Muistioon sisältyvä joidenkin eurooppalaisten maiden vertailu sidosyksikkörajoista osoittaa, että muissa EU-maissa noudatetaan hankintadirektiiviä, eikä sitä ole erikseen kansallisella lainsäädännöllä ainakaan tiukennettu. On vaikeaa nähdä perusteita sille, että Suomi hyötyisi tästä yleisestä linjasta poikkeamisesta.

Esitys asettaa korkeakoulut eriarvoiseen asemaan erityisesti niiden koon, mutta myös sijainnin perusteella. Korkeakoululaitos muodostuu 13 yliopistosta ja 22 ammattikorkeakoulusta, jotka toimivat opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla. Korkeakoululaitoksen yhteisiä toimintoja on järjestetty pitkälti osakeyhtiömuodossa. Muutos johtaisi nykyisten yhteistyörakenteiden rikkoutumiseen ja palveluiden palautumiseen omistajien omaksi toiminnaksi. Sidosyksiköt tarjoavat omistajilleen kustannustehokkaan vaihtoehdon omalle palvelutuotannolle. Mikäli korkeakoulut eivät voi enää hyödyntää olemassa olevia sidosyksiköitä, merkittävä osa niistä näkee, että heidän olisi tuotettava vastaavat palvelut itse tai perustettava uusia sidosyksiköitä, mikä kasvattaa julkisen sektorin kustannuksia merkittävästi.

Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi, että ”vältetään EU-lainsäädännön toimeenpanon yhteydessä kansallista lisäsääntelyä. Toteutetaan voimassa olevan lainsäädännön ”Suomi-lisä”-kartoitus ja puretaan EU-sääntelyn päälle lisättyä kansallista sääntelytaakkaa, joka haittaa yritysten kilpailukykyä tai ihmisten arkea.” Nyt käsillä oleva esitys vaikuttaisi johtavan päinvastaiseen lopputulokseen.

Muistiossa on arvioitu vaikutuksia ainoastaan kunta- ja hyvinvointialueiden näkökulmasta. Esimerkiksi korkeakoulusektoria ei ole erikseen käsitelty. Korkeakoulut toimivat aktiivisessa yhteistyössä, mutta myös kilpailuasetelmassa muiden eurooppalaisten korkeakoulujen kanssa. Suomalaisten korkeakoulujen kilpailukykyä ei tule heikentää rajoittamalla niiden mahdollisuuksia hoitaa sektorin sisäisiä palveluita in house -yhtiöissä. Kilpailtaessa erilaisista T&K-hankkeista

varsinaisten tutkimushankkeiden suorien kustannusten sijaan huomio kiinnittyy monesti yleiskustannuksiin, joiden määrään vaikuttaa erilaisten tuki- ja hallintopalveluiden järjestäminen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ohjaa korkeakoululaitosta. Ammattikorkeakoulut ja yliopistot muodostavat yhdessä korkeakoululaitoksen. Yliopistolaissa ja ammattikorkeakoululaissa on säädetty niiden mahdollisuudesta toimia yhteistyössä yhteisten yksiköiden muodossa. Yliopistoilla voi olla toisten yliopistojen kanssa yliopistokeskuksia tai muita yhteisiä yksiköitä sekä yhteisiä yksiköitä ammattikorkeakoulujen, tutkimuslaitosten tai muiden julkisten taikka yksityisten yhteisöjen tai säätiöiden kanssa. Ammattikorkeakoululla voi olla lakisääteisiä tehtäviensä hoitoa tukevia yhteisiä yksiköitä yliopistojen, tutkimuslaitosten tai muiden julkisten taikka yksityisten yhteisöjen tai säätiöiden kanssa. Lainsäädännöllä on luotu kannusteita yhteistyön suuntaan ja yhteistyö on ollut hallinnollisesti yksinkertaisinta järjestää osakeyhtiömuodossa. Korkeakoulujen ohjauksen ja korkeakoululaitoksen yhtenäisen toiminnan kannalta on tärkeää, että esimerkiksi ilmoittautumiseen ja pääsykokeisiin liittyvä järjestelmä voisi olla korkeakouluissa sama. Tekoälyn ja digitalisaation hyödyntäminen on huomattavasti kalliimpaa ja tehottomampaa eriytyneissä järjestelmissä. Näistä syistä korkeakoululaitos olisi nähtävä myös yhtenä kokonaisuutena sen lisäksi, että kukin korkeakoulu on oma oikeushenkilönsä.

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

Korkeakoulut todennäköisesti pyrkisivät löytämään yhtiöiden omistuksessa ratkaisun, jossa 10 prosentin omistuksilla yhtiöiden toiminta keskittyisi suurimpiin palvelutuotannon volyymeja tarvitseviin omistajiin. Palveluvolyymeiltaan suurimpien korkeakoulujen kohdalla vähimmäisomistusvaade toteutuu jo nyt. Käytännössä muutos johtaisi siihen, että pienet korkeakoulut, joiden omistusosuus ei täytä 10 prosentin vähimmäisvaatimusta, jäisivät sidosyksikköyhteistyön ulkopuolelle.

Uudistus johtaisi siihen, että osa korkeakouluista joutuisi palauttamaan sidosyksiköiden hoidossa olevat toiminnot uudelleen korkeakoulun sisäiseksi hallintofunktioksi. Vähimmäisomistusprosentin säätämisen vaikutukset olisivat ainakin korkeakoulusektorilla tavoiteltuun nähden päinvastaisia. Uudistus heikentäisi korkeakoulusektorin tehokkuutta, vaarantaisi jo saavutetut säästöt ja aiheuttaisi merkittäviä ylimääräisiä kustannuksia korkeakouluille ja lopulta veronmaksajille.

Esimerkiksi yhden SAP-tietojärjestelmämoduulin kustannukset ovat keskitettynä huomattavasti alhaisemmat kuin hajautettuna, minkä lisäksi jokainen tarvittava räätälöinti jouduttaisiin hajautettuna toteuttamaan kullekin korkeakoululle erikseen – kun taas Certia Oy:n tapauksessa räätälöintiin tarvittava henkilötyö toteutetaan vain yhteen kertaan.

Myös sidosyksikköön jäävien enintään kymmenen korkeakoulun kustannustaso nousisi uudistuksen myötä, koska toteutettuja ohjelmistoinvestointeja ja toimintakustannuksia olisi jatkossa jakamassa pienempi joukko hankintayksiköitä. Lisäksi, mikäli lain siirtymäaika on ehdotetun lyhyt, Certialle jää

pitkistä lisenssisopimuksista tarpeetonta järjestelmäkapasiteettia, joista aiheutuva ylimääräinen kulu jää Certiassa jatkavien korkeakoulujen maksettavaksi. Näin ollen sekä Certiasta ulos jäävien, että Certiassa jatkavien korkeakoulujen kustannustaso kasvaisi.

Kirjastotoimessa osa kunnista esimerkiksi ylläpitää ja kehittävää kirjastojärjestelmää yhteisen sidosyksikön kautta. Näin ollen myös kuntien kirjastotoimessa sääntely tulisi johtamaa olemassa olevien yhteistyörakenteiden rikkoutumiseen ja lisäkustannusten syntyyn.

Palveluiden yhteensovittaminen, infrastruktuurin ylläpito ja loppukäyttäjätuki vaativat korkeatasoista palvelutuotannon ja -hallinnan osaamista. Tämä voidaan järjestää vain sidosyksikkömuotoisella ratkaisulla, sillä hankintarenkailla ja yhteishankintayksiköillä ei voi olla omaa palvelutuotantoa. Sidosyksikön tarjoamat palvelut perustuvat sen omaan asiantuntemukseen sekä sen kilpailuttamien kumppaneiden yhteistyöhön. Hankintarenkaissa ja yhteishankintayksiköissä vastuu kilpailutettujen palvelukomponenttien yhteensovittamisesta ja palvelutuotannosta siirtyy loppuasiakkaalle. Jos pienet hankintayksiköt joutuisivat neuvottelemaan suurten ICT-toimittajien kanssa itsenäisesti, niiden neuvotteluasema heikkenisi huomattavasti. Tämä johtaisi kasvaviin kustannuksiin, epäedullisiin sopimusehtoihin, palveluiden saatavuusongelmiin, tietoturvariskeihin ja osaamisen hajautumiseen.

- **Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kannalta ja yleisesti?**

-

- **Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)**

Korkeakoulujen sidosyksiköiden toiminta jouduttaisiin pilkkomaan tavalla, jossa omistajilla toteutuisi 10 prosentin vähimmäisomistus. Yhteistyön ulkopuolelle jäävät omistajat, eli pienet korkeakoulut, joutuisivat arvioimaan, miten palvelut on mahdollista järjestää.

CSC – Tieteen tietotekniikan keskus Oy:tä koskeva erityislaki on valmisteilla opetus- ja kulttuuriministeriössä. Tieteellisen laskennan palveluita ei ole mahdollista ostaa markkinoilta, eikä yhtiön omistamia tai hallinnoimia kansallisia ja eurooppalaisia supertietokoneita ole mahdollista ylläpitää muulla tavalla.

- **Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?**

Viitaten aiemmissa kohdissa todettuun OKM ei tunnista esityksen tuovan toimialallaan taloudellisia tai muita hyötyjä.

Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät? Kuinka paljon aikaa muutoksiin tarvitaan?

Esitetty siirtymäaika ei ole realistinen, sillä muutos edellyttää sidosyksikön palveluista irtautumista ja palvelutuotannon uudelleenjärjestämistä. Kyse ei ole pelkästään hallinnollisesta sopimusmuutoksesta, vaan muutos vaatii infrastruktuurien sekä palvelu- ja prosessirakenteiden purkamista ja uudelleenrakentamista. Tämä prosessi on toteutettava hallitusti ja vaiheittain. Tällainen muutosprosessi edellyttää vähintään viiden vuoden siirtymäaikaa.

- **Mitä siirtymäaikaa vaativia toimenpiteitä sidosyksiköitä koskeva kirjaus aiheuttaisi?**

CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy:n osalta sitä koskeva erityislaki tulisi saada voimaan samanaikaisesti hankintalain muutosten kanssa. CSC isännöi kahta eurooppalaista supertietokonetta (LUMI ja LUMI-AI), joita koskevat sopimukset edellyttävät toiminnan jatkumista useita vuosia eteenpäin.

Korkeakoulujen omistamissa Certia Oy:ssa ja Higher Ed Hub Finland Oy:ssa siirtyminen nykyisistä keskitetyistä tuotantomalleista kohti pirstaleisempia tuotantomalleja edellyttää seuraavia toimenpiteitä sidosyksikköyhteistyön ulkopuolelle jäävien omistajien osalta:

- **Palvelutuotantomallien arviointi ja resurssisuunnittelu:** Selvitys siitä, mitä palveluita voidaan tuottaa itsenäisesti omien resurssien ja osaamisen puitteissa, yhteistyössä muiden ulkopuolelle jäävien omistajien kanssa, tai hankkimalla palvelukomponentteja markkinoilta kilpailutuksen kautta.
- **Palveluketjujen suunnittelu ja yhteensovittaminen:** Suunnitelman laatiminen siitä, miten eri tavoin tuotetut palvelukomponentit yhdistetään hallittavaksi kokonaisuudeksi ja palveluketjuiksi.
- **Tarvittavien resurssien hankinta:** Tuotantoresurssien varmistaminen rekrytoimalla, perustamalla uusia sidosyksiköitä tai kilpailuttamalla palveluna markkinoilta.
- **Uusien sopimusten kilpailuttaminen:** Sopimusten sisältöjen muuttuessa olennaisesti joko hankintayksiköt erikseen tai uudet perustetut sidosyksiköt kilpailuttavat uudet sopimuskokonaisuudet markkinoilta.
- **Hallittu migraatio uuteen ympäristöön:** palveluiden vaiheittainen ja hallittu siirtäminen uuteen palvelutuotantoympäristöön.
- **Vanhojen sopimusten ja tuotannon alasajo:** Nykyisten sopimusten irtisanominen sekä vanhan palvelutuotannon hallittu alasajo.

Mietinnön liitteinä olevissa eriävissä mielipiteissä on esitetty poikkeuksia sidosyksiköiden omistusosuusvaatimukseen. Tulisiko vaatimukseen säätää poikkeuksia? Minkälaiset poikkeukset olisivat tarkoituksenmukaisia?

Muistiossa todetaan, että ”vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta voitaisiin poiketa vain sellaisten valtio-omisteisten kriittisiä toimintoja koskevien sidosyksiköiden osalta, joita koskeva poikkeus on säädetty erityislaissa. Kysymykseen tulisi esimerkiksi CSC - Tieteen tietotekniikan keskus, jota koskevaa lakia valmistellaan opetus- ja kulttuuriministeriössä.” Tämä poikkeus on ehdottoman tärkeä ja tulee toteuttaa samassa aikataulussa hankintalain muutosten kanssa.

Korkeakoululaitoksella tulisi olla mahdollisuus järjestää yhteisiä toimintoja sidosyksikkömuodossa silloin, kun kyseessä on lähtökohtaisesti kaikkia yliopistoja, ammattikorkeakouluja tai korkeakouluja palveleva sidosyksikkö. Kaikkia korkeakouluja ei kuitenkaan tulisi velvoittaa sidosyksikön osakkeenomistajiksi.

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiin? Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää lakiin esitettyjä lisäyksiä tarpeellisena.

Rikosrekisteriotteen pakollisuudesta luopuminen

Rikosrekisteriotteiden pakollisesta käytöstä luopumista koskevan ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa hankintamenettelyjä ja vähentää hallinnollista taakkaa.

Rikosrekisteriotteiden tarkastamisvelvollisuuden sujuvoittaminen siirtymällä toimittajan antamaan vakuutukseen on kannatettavaa. Nykyinen toimintapa EU-kynnysarvon ylittävien hankintojen osalta, jossa rikosrekisterit tarkastetaan sellaisilta yksityisiltä henkilöiltä, jotka ovat ehdokkaan tai tarjoajan hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäseniä tai käyttävät edustus-, päätös- tai valvontavaltaa kyseisessä yrityksessä tai yhteisössä, on aiheuttanut käytännön hankintatoimessa merkittävää hallinnollista taakkaa ja toistuvia viivästyksiä hankitun palvelun käynnistymiseen. Otteiden hankkiminen ja toimittaminen edellyttää toimenpiteitä kilpailutuksen voittaneelta tarjoajalta, ja tilanne on toistuvasti ollut se, että ohjeistamisesta huolimatta rikosrekisteriotteiden hankkiminen on viivästynyt eikä kaikkia tarvittavia asiakirjoja ole aina toimitettu yhdellä kertaa.

- **Missä määrin muutos vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan yhtäältä hankintayksiköiden ja toisaalta tarjoajien kannalta ja edistää näitä tavoitteita?**

-

Hankintojen ilmoittaminen

Mitkä ovat näkemyksenne hankintojen ilmoittamista koskeviin muutoksiin? Lisäävätkö ehdotetut muutokset hankintojen avoimuutta tarkoituksenmukaisella tavalla?

Mahdollisuus julkaista hankinnat eri kielillä on kannatettavaa. Samalla on kuitenkin tärkeää, että hankintayksiköt voivat halutessaan julkaista hankintailmoituksen ainoastaan yhdellä kielellä. Hankinnan pakollinen ilmoittaminen useammalla kielellä aiheuttaisi sekä kustannuksia että hallinnollista lisätyötä. Esimerkiksi esityksessä mainitun Kuntaliiton selvityksen mukaan tarjoajaehdokkaat jäivät erittäin harvoin pois kilpailutuksesta vain sen vuoksi, että hankinta-asiakirjat ovat yksikielisiä, eivätkä tarjoajat kokeneet, että hankintalain säännökset estäisivät niitä nauttimasta kielilain mukaisista oikeuksistaan.

OKM katsoo, että kansallisissa hankinnoissa ei tulisi ottaa käyttöön jälki-ilmoitusta lisääntyvän hallinnollisen taakan vuoksi.

Muut huomiot

-

Lehikoinen Anita
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Jantunen Juho-Antti
Opetus- ja kulttuuriministeriö